

ERKLÆRLING – ÅRSREGNSKAPET 2018

Undertegnede erklærer herved at årsregnskapet, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer videre at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Vågå, den 30. april 2019

Hans Kolden
Adm.dir.

Knut Skamsar
Økonomisjef

ÅRSBERETNING

A/S Eidefoss er et aksjeselskap som eies av kommunene Vågå, Lom, Sel, Dovre og Lesja med 20% hver. Selskapets hovedkontor ligger i Vågå.

Vår visjon er "Tenk fornybart med oss!".

Vår forretningsidé:

Eidefoss er et konsern i Nord-Gudbrandsdal som produserer, transporterer og selger fornybar energi og utnytter selskapets forretningsmuligheter på kort og lang sikt.

Selskapets formål:

- Være en lokal samfunnsbygger og ha sterk lokal identitet
- Være et energikonsern i Nord-Gudbrandsdal som gir stor regional verdiskaping og stabilt utbytte til eierne
- Utvikle og bygge lokal kompetanse og benytte egne og lokale ressurser så langt det er rasjonelt
- Ha god forsyningsikkerhet
- Være en stabil og attraktiv arbeidsplass
- Ta ansvar og bidra til samfunnets bevissthet rundt fornybar og bærekraftig energi

A/S Eidefoss eier 100 % av datterselskapet Otta Biovarme AS som driver med produksjon og salg av varmt vann basert på biobrensel.

Eidefoss har områdekonsesjon for å distribuere elektrisk kraft til innbyggerne i eierkommunene unntatt Sjøa-området og Sandbumoen i Sel kommune. Norges Vassdrags- og Energidirektorat(NVE) har fornyet områdekonsesjonen til 28.12.2046. Samtidig er de fleste anleggskonsesjonene fornya til 27.01.2047.

Hovedtrekk

I 2018 ble kraftproduksjonen 474(396 GWh i 2017) GWh. Når vi trekker ut Rosten kraftverk, som ble satt i drift i mai, leverte kraftverkene 7 % høyere produksjon enn historisk middelverdi. Rosten produserte 28 % mindre enn teoretisk beregnet verdi, og det meste av tilsigssvikten skyldtes en uvanlig tørr sommer.

Gjennomsnittlig systempris i kraftmarkedet for året ble 42,26(27,4) øre/kWh, mens prisen i område 3 ble 42,34(27,5) øre/kWh.

Nett fikk en avkastning på 2,2 (4,0) %. Nedgangen i avkastning skyldes hovedsakelig økning i KILE-kostnaden (kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke-levert energi) på 7,9 MNOK i forhold til snitt siste 10 år. Med en normal KILE-kostnad, ville avkastningen vært 4,7 %.

Avkastning på finansielle midler som er plassert til aktiv forvaltning, ble -0,3 (8,7) % i 2018.

Samlet ga alle virksomhetsområdene et driftsresultat på 125,4 MNOK av en omsetning på 341,7 MNOK. Netto finansresultat på - 19,0 MNOK, førte til at årsresultat før skatt ble 106,5 (81,4) MNOK. Resultat etter skatt ble 35,2 (53,1) MNOK. Finanskostnadene på Rosten kom inn fra 1. mai. Resultatet på kraftproduksjon er preget av inngåtte prissikringer. Vi har derfor ikke fått full effekt av prisoppgangen som kom i kraftmarkedet utover i 2018. Resultatet på Nett er tilfredsstillende hensyntatt høy KILE-kostnad, mens finansresultatet er dårlig. Grunnrenteskatten øker fra 13,3 MNOK i 2017 til 47,9 MNOK i 2018. Skattesatsen øker fra 34,7 % i 2017 til 66,9 % i 2018, og dette påvirker resultatet i stor grad i negativ retning. Samlet resultat er derfor ikke helt tilfredsstillende.

Totalkapitalrentabiliteten for selskapet er beregnet til 7,1 (6,5) %.

Produksjon

Heller ikke dette året ble det registrert normalt snømagasin i Tesse- og Veofeltet. Snømengden var normal, men vanninnholdet var lavt, slik at beregnet snømagasin, hensyntatt vanninnhold, var 87 % i starten av april.

Tilsiget skjøt virkelig fart fra 5. mai da temperaturen ble vesentlig høyere enn normalt. I tillegg fikk vi en del regn rundt 10. mai, som førte til en vannføring på nivå med en 10-års flom.

Etter den tidlige vårflommen i mai avtok tilsiget raskt, og sommeren ble uvanlig varm og tørr. I juni og juli kom det knapt nedbør, men tilsiget til Tesse var bra på grunn av stor bresmelting. I august og

utover høsten kom det normalt med regn, som førte til at Tessa var normalt fullt i starten av oktober.

14.-15. oktober ble det over 15 °C i høyfjellet, og der lå det stedvis 0,5-1 m nysnø. I kombinasjon med mye regn, ble det ekstremt stort tilsig i Otta og Bøvra og meget stor vannføring på nivå med en 100-års flom. I Bøvra (Akslen) var maksimal vannføring på 423 m³/s, og det er den høyeste som er registrert siden 1938 (observasjoner siden 1935). Lalm kulminerte på 1190 m³/s, som er omtrent på samme nivå som de store flommene i 1958 og 1968 og noe over flomnivået i 2011.

Driften av kraftverkene gikk meget bra i 2018, og tilgjengeligheten på aggregatene har vært høy når en holder unna Midtre Tessa kraftverk, som ble totalrenovert i perioden mars til juni. Kraftverket har nå ny turbin, ny generator og nytt kontrollanlegg, og prosjektet ble gjennomført innenfor planlagt tid og budsjettert kostnad.

Vår egen kraftproduksjon, eksklusive konsesjonskraft og inklusive prissikringer, oppnådde en gjennomsnittlig salgspris på 34,7 øre/kWh. Veiet gjennomsnittspris på eget salg i spotmarkedet, ble 43,2 øre/kWh.

Otta Biovarme

Otta Biovarme AS hadde en varmeleveranse i 2018 på 6,0(5,4) GWh, og resultat etter skatt ble -0,256 MNOK. Anlegget har ikke hatt store driftsproblemer, men lav pris på noen salgskontrakter har påvirket resultatet i negativ retning. Prisen i kraftmarkedet ser ut til å holde seg relativt høy framover, så inntekspotensialet ser bedre ut de nærmeste årene. På den andre siden får vi høyere brenselpris som drar i negativ retning.

Nett

Samlet, avregnet forbruk i nettet eksklusive tap var på 346 (339) GWh, en økning på 2,1 % fra 2017. 2018 var kaldere enn normalen i februar og mars, mens resten av månedene var det motsatte. Det er derfor umulig å finne annen forklaring enn at forbruksøkningen skyldes generell vekst.

Nettdriften fikk utfordringer på grunn av store, konsentrerte snømengder kombinert med sterk

vind i januar. Senere på året var det perioder med sterk vind, der trær som ble hardt påkjent i januar, ga trefall over linjer og nye strømavbrudd. Dette skjedde til tross for at vi foretok grundige befaringer i etterkant av de to tilfellene av ekstremvær i januar. Årets KILE-kostnad (kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke-levert energi) ble derfor betydelig høyere enn gjennomsnittet de siste årene. Samlet kostnad for varslede og ikke-varslede avbrudd ble 11,1 MNOK, som er 7,1 MNOK høyere enn i 2017. 4,1 MNOK av samlet kostnad kom på regionalnettet. Generelt sett mener vi at nettet vårt har en god tilstand til tross for høy KILE i 2018.

Brutto nettinntekt ble 162,1(148,5) MNOK, en økning på 13,6 MNOK fra 2017. Dette førte til en merinntekt (inntekt utover tillatt inntekt som nettkundene har til gode) på 10,7 (12,9) MNOK, slik at akkumulert merinntekt er 17,0 MNOK ved utgangen av 2018. Merinntekten i 2018 skyldes i hovedsak økningen i KILE.

Mastene til 132 kV-linja mellom Vågårusten og Nedre Otta er montert, og strekking starter utpå nyåret. Prosjektet er i rute både på tid og kostnad.

Ved utgangen av året gjensto det å skifte ca. 400 avanserte målere (AMS) av i alt 14 500. Dette er hus/hytter som det er vanskelig å få tilgang til for å skifte måler. Vi har likevel fullført AMS-prosjektet innen fristen, og vi kom i mål innenfor kostnadsrammen på 27 MNOK.

Strømsalg

Kraftsalg til næringslivs- og husholdningskunder var 233(219) GWh i 2018. Vår andel av det lokale totalmarkedet blant privatkunder er fortsatt litt synkende, men viser tegn til å stabilisere seg på et fortsatt høyt nivå. Markedet er til tider preget av svært rabatterte lokketilbud der leverandørene flytter kundene til dyrere produkter etter meget kort tid. På andre produkter er det en tendens til at marginen er på tur oppover. I siste halvår 2018 har vi forberedt oss til å bli landsdekkende strømleverandør. Vi har tro på at det er plass til små nisjeleverandører som greier å skille seg ut. Vårt strømsalg skal basere seg på ærlighet, åpenhet og konkurransedyktig pris med verdigrunnlag i Nord-Gudbrandsdalen. Målgruppe er i første omgang folk med en eller annen tilknytning til regionen vår.

Finansforvaltning

Kapitalforvaltningen i finansmarkedet svingte mye gjennom året. Det var oppgang i aksjemarkedet til og med september, men nedgang i oljepris, frykt for langvarig handelskrig og uro rundt Storbritannias utgang fra EU, førte til at oppgangen forsvant på slutten av året. Hovedindeksen på Oslo Børs falt 1,84 %. Avkastning på den aktivt forvaltede porteføljen vår, der mellom 30 og 35 % er i aksjer, ble minus 0,3 %.

Framtid for Eidefoss

Konsernetablering

I mars vedtok styret å utsette konsernetableringen til 01.01.2020. Midt oppi mange andre prioriterte oppgaver som må løses, vil dette gi oss tid til å forberede overgangen enda bedre enn om vi hadde holdt fast på 01.01.2019. Selskapsstruktur og strategiplan for perioden 2018-2022 står fast som et viktig grunnlag for konsernetableringen.

I januar 2019 kom det inn et nytt moment som vil påvirke konsernetableringen. I Granavolden-erklæringen til ny borgerlig flertallsregjering, ble grensen for funksjonelt skille redusert fra 30000 til 10000 nettkunder, og da var Eidefoss brått rammet av dette kravet igjen. Det vi vet om videre framdrift i saken, er at selskapsmessig og funksjonelt skille skal være gjennomført senest 01.01.2021. Dette ble bestemt ved lovendringen i 2016. Vi vet ikke om den siste vendingen (10000 nettkunder) fører til endret gjennomføringsdato. Vi arbeider derfor ut fra at vi må organisere oss i forhold til krav om funksjonelt skille fra 01.01.2021. Konsekvensen av funksjonelt skille, er at nettselskapet må ha et eget styre og en egen daglig leder som ikke har tilsvarende roller i andre deler av konsernet.

Reguleringskonsesjonen for Tesse

Vi har i flere år skrevet om endrings søknaden som Glommens & Laagens Brukseierforening sendte til NVE i 2016. NVE har fortsatt ikke kommet med en innstilling i saken før den går videre til Olje- og Energidepartementet for endelig avgjørelse. Saken er meget viktig for Eidefoss, så vi håper at de offentlige myndighetene snart prioriterer den.

Kraftprisutvikling

Kraftprisen på Nord Pool Spot og terminprisene på NASDAQ fikk en relativt stor stigning i 2018. Dette skyldes en sterk økning i CO2-prisen og kullprisen, samt at den hydrologiske balansen i Norden svekket seg. Terminprisene for de nærmeste årene er nå i området 33 -40 €/MWh. Dette er en utvikling som vil slå positivt ut for Smådøla, Rosten og det pågående prosjektet Nedre Otta, samt våre gamle kraftverk.

El-sertifikatmarkedet

Elsertifikatprisen fikk seg et betydelig løft i 2018. Det ser dessverre ut til at dette blir et kortvarig fenomen som er begrenset til og med 2019. I 2017 var det frykt for store overskudd av sertifikater som styrte prisen ned, mens balanse mellom tilbud og etterspørsel har dratt prisen mye opp i 2018 og 2019. Priser i området 15-20 SEK/MWh var utenkelig for ett år siden, men ble en realitet sommeren 2018. Det er likevel spesielt at prisen etter 2019 er helt nede på 2-3 SEK/MWh. på grunn av at det vil komme mer enn 28,4 TWh inn i markedet. Myndighetene har hatt press på seg for å gjøre noe med dette, men de svarer at målet med elsertifikatordningen blir nådd, og at det er utbyggernes risiko hvilken retning prisen tar. Stigningen i engrosprisen på kraft vil heldigvis motvirke noe av nedgangen i elsertifikatprisen. Det må likevel være lov å uttrykke bekymring for utviklingen i elsertifikatprisen på vegne av alle som har basert sine investeringer på at en vesentlig inntektsdel skulle komme fra elsertifikatene. Det er en mager trøst at engrosprisen har steget, dersom bortfall av elsertifikatinntekter fører til økonomiske utfordringer. Eidefoss er nokså robust i forhold til denne utfordringen, men skulle gjerne sett at prisen hadde tatt en annen vei enn det 2020-prisen viser oss nå. De eneste som kan påvirke dette, er myndighetene og politikerne.

Opprinnelsesgarantier

Opprinnelsesgarantier har etter hvert blitt et etterspurt produkt i Europa. Som et ledd i sin miljøprofil, ønsker kunder å kjøpe garantier som viser at de forbruker strøm som kommer fra fornybar energi. Som produsent av energi fra ren vannkraft, er kraftstasjonene våre godkjent som utsteder av opprinnel-

sesgarantier. Inntekter fra dette markedet begynner å bety noe på kraftproduksjonsinntekten, og det er forventet at etterspørselen vil øke. Tilbudet vil også øke med bygging av mer fornybar kraft, mens prisen trolig ifølge analytikere vil øke noe i de kommende årene.

Fiber

I 2018 investerte vi 12 MNOK i fiber, slik at akkumulert investering nå er over 90 MNOK i stamnett og "fiber til heimen"(FTH). De fleste investeringene er fortsatt prosjekter som bærer seg selv økonomisk. Etter hvert som vi har bygd ut områder der folk bor relativt tett, er det økonomiske utfordringer å komme seg videre til mer grisgrendte strøk. I samarbeid med Eidsiva Bredbånd, eierkommunene i Eidefoss, myndighetene og potensielle kunder, arbeider vi kontinuerlig med å finne modeller som fører til målet; som er å skaffe bredbånd via fiber til flest mulig av innbyggerne i vår region. Et bredt samarbeid er den eneste muligheten for å nå dette målet, og vi er relativt sikre på å lykkes. Eidefoss er i alle fall villig til å strekke seg langt innenfor de økonomiske rammene som vi rår over. Dersom vi ikke lykkes, vil dette påvirke samfunnsutviklingen negativt. Så mye betyr faktisk god bredbåndsdekning i dagens samfunn.

Rosten kraftverk

Oppland Energi(E-CO og Eidsiva Vannkraft) og Eidefoss eier henholdsvis 72 og 28 % av Rosten kraftverk gjennom Rosten sameie. Kraftverket ble satt i drift i mai, og prosjektet kom i mål innenfor planlagt tid og kostnadsramme. Kraftverket ble offisielt åpnet med 22. august med statsråd Terje Søviknes i spissen.

Sel kommune har en krafttuttsrett på 3,5/28 av eierandelen til Eidefoss gjennom en egen utbyggingsavtale. I den forbindelse har Sel kommune etablert selskapet Sel Kraft AS, med Eidefoss som forretningsfører.

Østlandsforskning har laget en rapport for å se på regionale ringvirkninger av prosjektet. Av en samlet kostnad på 871 MNOK, er 198 MNOK regional verdiskapning i form av varer og tjenester (23 %). Total sysselsetting i prosjektet er forsiktig estimert til 270 årsverk, hvorav 69 årsverk (26 %) har regional tilknytning. Dette viser at slike prosjekt fører med

seg store, positive ringvirkninger i regionen, og tallene er også noe høyere enn det vi turte å spå da vi argumenterte for at prosjektet burde få konsekisjon.

Nedre Otta kraftverk

Nedre Otta kraftverk eies av Eidefoss, E-CO og Eidsiva Vannkraft med andeler på henholdsvis 50, 26,1 og 23,9 %. Anleggsarbeidet ble startet i november 2016, og det var sprengt ut rundt 95 % av samlet tippmasse ved nyttår. Det er godt håp om at vi kan forsere framdriften med 2 måneder, slik at idriftsettelse kan skje før vårfloppen i 2020. Kostnaden for prosjektet ser ut til å bli noe lavere enn opprinnelig budsjett.

Bærekraftig verdiskaping

Eidefoss er et selskap som produserer og fører fram energi/elektrisk kraft som er basert på vann og biobrensel som råvarer. Dette er fornybar energi som ikke belaster våre naturressurser i nevneverdig grad sammenlignet med andre energikilder. Samfunnet etterspør energi fra fornybare kilder i større og større grad, og økende etterspørsel etter opprinnelsesgarantier er et bevis på det. Styret er tilfreds med å kunne slå fast at energiselskapet Eidefoss sin verdiskaping er en del av det grønne skiftet. Produktene vi leverer er miljøvennlige, bærekraftige og etterspurte også i framtida. Styret mener derfor at Eidefoss bør ha en god framtid til beste for eierne og innbyggerne i regionen vår.

STYRET

Styret har 7 medlemmer. Det velges ett medlem fra hver av eierkommunene, og to velges av de ansatte etter aksjelovens regler.

Styret i 2018:

Grete Sjurgard for Lom kommune, varamedlem Jo Trygve Lyngved.

Arnulf Furuhoode for Dovre kommune, varamedlem Laura van Meter.

Tronn Flittie for Lesja kommune, Varamedlem Ola Jordhøy.

Lene Sørbråten for Sel kommune, varamedlem Ole-Jan Ellefsrud.

Steinar Jøråndstad for Vågå kommune, varamedlem Tone Bakken.

Valgt av de ansatte:

Tore Båtstad og Inge Torkveen med varamedlemmer Tove Haugstulen Kleiven og Hanne Christine Omvik.

Sjurgard og Furuhovde er henholdsvis styreleder og nestleder.

ORGANISASJON

Antall ansatte ved årets slutt var 88(91). Disse utgjør i alt 85,2 (87) årsverk. I tillegg har vi 7 (4) lærlinger.

Likestilling

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. I 2017 var 15 av 91 ansatte kvinner. Bransjen er generelt preget av lav kvinneandel. Det er ikke gjennomført spesielle likestillingstiltak gjennom året. Kvinnelige og mannlige ansatte har lik lønn for likt arbeid. Ved nye ansettelser er selskapet bevisst på å ivareta likebehandling mellom kjønn.

Diskriminering

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av etnisk bakgrunn, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn eller nedsatt funksjonsevne.

Selskapet har ikke sett det som nødvendig å iverksette særskilte tiltak mot diskriminering.

Internkontroll/HMS

Bedriftens verne- og miljøarbeid er innrettet og drevet etter forskrifter og dokumentasjonskrav fastsatt i lov om Internkontroll. Lovens intensjon - å nå en best mulig standard for helse, miljø og sikkerhet for alle ansatte - søkes løpende ivaretatt. Eidefoss er tilknyttet bedriftshelsetjenesten gjennom Frisk HMS Gudbrandsdal. I vår virksomhet har

mange sitt daglige arbeid i tilknytning til høyspenningsanlegg og annet arbeid som er forbundet med risiko for skader. Vi har kontinuerlig fokus på dette blant annet gjennom risikovurderinger i forkant av arbeidsoperasjoner og målsetting i strategiplanen.

Personale

Det er et overordnet mål at bedriften skal være en attraktiv arbeidsplass. Arbeidsmiljø og bedriftskultur skal være basert på respekt, tillit og trivsel som oppnås gjennom godt samarbeid, åpen kommunikasjon og god intern informasjon. Dyktige, kompetente og motiverte medarbeidere er den viktigste nøkkelen for å nå våre framtidige mål.

Ulykker og skade- og sykefravær

I løpet av året ble det registrert 23 (22 i 2017) uønskede hendelser. 1(1) av disse er H2-skader, det vil si arbeidsrelatert skade med og uten fravær. Den ene skaden førte ikke til fravær. Det er et mål å ha 0 H2-skader pr. år.

Samlet fravær inkludert permisjoner var 5,3(3,4) %. Av dette utgjorde permisjoner 1,4(1,3) %, slik at legemeldt og egenmeldt fravær ble 3,9(2,1) %, fordelt på 1,5(0,5) % langtidsfravær og 2,4(1,6) % korttidsfravær. Legemeldt og egenmeldt fravær er lavere enn målet på 4,0 %, og kan karakteriseres som et normalår. Økningen fra 2017 skyldes at vi knapt hadde langtidssykemeldinger det året, mens det var mer normalt i 2018. Vi prøver å holde nede sykefraværet ved å være flinke til å ta vare på hverandre i hverdagen og være gode på tilrettelegging på arbeidsplassen. Vi har også en helseforsikring der vi slipper lange ventetider ved behov for fysioterapi, kiropraktor og henvisninger til spesialister.

YTRE MILJØ

Bedriften forurenses ikke det ytre miljøet ut over det som naturlig følger av vår virksomhet. Hensynet til det ytre miljø er en vesentlig del av planlegging og gjennomføring av aktiviteter i selskapet.

ØKONOMI/REGNSKAP

I konsernregnskapet er alle interne inntekter og utgifter eliminert. Aksjer i datterselskap er eliminert. Interne fordringer og gjeld er avregnet mot

hverandre slik at regnskapet gir et korrekt bilde av konsernet som en økonomisk enhet.

Resultat, kontantstrøm, investeringer, finansiering og likviditet

Omsetningen i selskapet øket fra 234,5 MNOK i 2017 til 341,7 MNOK i 2018. Årets driftsresultat ble 125,4 (62,2) MNOK, mens resultat før skatt ble 106,4 (81,4) MNOK.

Resultat etter skatt ble 35,2(53,1) MNOK. Sammenlignet med 2017, er dette en nedgang på 33 %. I forhold til 2017, er resultatet påvirket av økning i kraftpriser, dårlig resultat på finansforvaltning, økning i nettinntekt, økning i driftskostnad og sterk økning på skatt.

Finansinntektene er 1,0 (33,2) MNOK. Eksponeeringen i aksjemarkedet er ca. 35 % av samlede likvide midler pr. 31.12.2018.

Finanskostnader begynner nå å bli en vesentlig post i regnskapet etter at nye prosjekter blir aktivert. Netto finanskostnad er 20,1 MNOK i 2018.

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i selskapet var 70,2 (166,8) MNOK.

De samlede investeringene i selskapet i 2018 var 523,4 (359,2) MNOK.

Selskapets likviditetsbeholdning i bankinnskudd og kontanter var 56,7(74,7) MNOK pr. 31.12.18. Selskapets evne til egenfinansiering av investeringer er god.

Selskapets finansielle stilling er god, og selskapet kan pr. 31.12.2018 nedbetale kortsiktig gjeld ved hjelp av sine mest likvide midler.

Totalkapitalen ved utgangen av året var 1 927,2 MNOK, og 1 632,7 MNOK pr. 01.01.2018. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2018 var 32,4 %, sammenlignet med 37,5 % pr. 01.01.2018. Egenkapitalandel inkludert ansvarlig lån er 40,1 %.

Finansiell risiko

Valutarisiko

Eidefoss er eksponert for endringer i Euro-kursen fordi all fysisk krafthandel på Nord Pool foregår i

Euro. Selskapet har inngått terminkontrakter i noe omfang for å redusere selskapets valutarisiko. Det er ved årsskiftet inngått finansielle kraftavtaler på Nasdaq OMX for å prissikre noe av kraftproduksjonen for perioden 2019-2021. Vi har også noen bankkonti som er eksponert mot Euro.

Renterisiko

Eidefoss er eksponert mot endringer i rentenivået både når det gjelder ansvarlig lån og kapitalplaseringer. I tillegg er deler av konsernets gjeld utsatt for renterisiko. Rentesikringer som er inngått med virkning fra 2018-2019, vil føre til at rentesikringsgraden blir mellom 50 og 60 % i 15 år framover.

Kredittrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, da det historisk sett har vært svært lite tap på fordringer.

Likviditetsrisiko

Selskapet vurderer likviditeten som meget god. Det kan ligge en risiko i de sikkerhetskrav som må stilles på finansielle kraftkontrakter. Den vurderes til å være relativt lav fordi vi har inngått GCM-avtale med en bank, og fordi futures-kontrakter nå er mer brukt enn forward-kontrakter.

Generelt

Det eksisterer investeringsinstrukser for plassering av finansielle midler i både kraftmarkedet og finansmarkedet. I tillegg har styret godkjent en strategi for prissikring av kraftproduksjonen i et eget risikodokument. Så lenge disse instruksene følges, er det styrets vurdering at den finansielle risikoen er begrenset og godt innenfor selskapets økonomiske tåleevne.

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet for 2018 er avlagt under denne forutsetningen.

Det framlagte resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning et rett bilde av selskapets eiendeler og gjeld samt finansielle stilling og resultat.

Regnskapet viser et overskudd etter skatt på 35,242 MNOK for morselskapet AS Eidefoss og 35,037 MNOK for konsernet AS Eidefoss. Det foreslås utbetalt utbytte med 25,0 MNOK, som gir 5,0 MNOK på hver aksjeeier.

Det overføres midler til annen egenkapital slik at samlet disponering blir:

Utbytte	kr	25.000.000
<u>Til annen egenkapital</u>	kr	<u>10.242.000</u>
Sum disponert	kr	35.242.000

Vågå, 30. april 2019

Grete Sjugård
styreleder

Arnulf Furuhovde
styremedlem

Steinar Ljoråndstad
styremedlem

Lene Sørbråten
styremedlem

Tronn Flittie
styremedlem

Inge Torkveen
styremedlem

Tore Båtstad
styremedlem

Hans Kolden
adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

Konsern				Morselskap	
2018	2017		Note	2018	2017
Driftsinntekter					
106 967	74 990	Kraftsalg sluttbruker		103 213	71 407
105 220	47 254	Kraftsalg engros	13	105 220	47 254
117 102	102 035	Nettinntekt	12	117 198	102 174
15 293	13 356	Andre inntekter		16 047	13 707
344 583	237 635	Sum driftsinntekter		341 679	234 542
Driftskostnader					
50 563	32 155	Kjøp av kraft	13	49 567	31 160
35 453	24 418	Kjøp av nett-tjenester		35 453	24 418
52 738	46 005	Personalkostnader	3,4	52 738	46 005
28 635	26 888	Av- og nedskrivninger	5	27 981	26 234
51 652	45 441	Øvrige driftskostnader	3,6	50 518	44 571
219 040	174 906	Sum driftskostnader		216 256	172 387
125 543	62 730	Driftsresultat		125 423	62 156
Finansinntekter og finanskostnader					
1 130	33 226	Netto finansinntekter	6,7,14	1 130	33 226
-20 481	-14 410	Netto finanskostnader	6,7,14	-20 105	-14 031
-19 352	18 816	Netto finansresultat		-18 976	19 195
106 192	81 545	Resultat før skattekostnad		106 448	81 350
71 155	28 252	Skattekostnad	9	71 206	28 210
35 037	53 293	ÅRETS RESULTAT		35 242	53 140

Disponering av årsresultat:

Foreslått utbytte	15	25 000	10 884
Til(+)/Fra(-) annen egenkapital	15	10 242	42 256
Sum disponert		35 242	53 140

BALANSE PR 31.12.

Konsern		Eiendeler	Note	Morselskap	
2018	2017			2018	2017
Anleggsmidler					
0	757	Utsatt skattefordel	9	0	757
179	179	Andre immaterielle eiendeler	5	179	179
1 389 284	1 142 759	Varige driftsmidler	5	1 382 436	1 135 845
77 157	30 641	Finansielle anleggsmidler	4,7	77 718	31 033
1 466 620	1 174 336	Sum anleggsmidler		1 460 333	1 167 814
Omløpsmidler					
20 061	9 150	Lagerbeholdninger	2	19 929	9 105
61 040	51 803	Kundefordringer		60 205	50 723
1 831	1 113	Kortsiktige fordringer		1 599	930
328 451	329 468	Investeringer	7	328 451	329 468
56 676	74 679	Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	56 676	74 679
468 058	466 214	Sum omløpsmidler		466 859	464 906
1 934 678	1 640 550	SUM EIENDELER		1 927 192	1 632 720

Konsern		Egenkapital og gjeld	Morselskap		
2018	2017		Note	2018	2017
Egenkapital					
<i>Innskutt egenkapital</i>					
12 000	12 000	Aksjekapital	10, 15	12 000	12 000
107 382	107 382	Overkurs	15	107 382	107 382
<i>Opptjent egenkapital</i>					
503 859	493 822	Annen egenkapital	15	503 831	493 589
623 240	613 204	Sum egenkapital		623 212	612 971
Gjeld					
<i>Langsiktig gjeld</i>					
0	106	Pensjonsforpliktelser	4	0	106
10 158	0	Utsatt skatt	9	10 158	0
150 000	150 000	Ansvarlig lån	14	150 000	150 000
500 000	500 000	Obligasjonslån	14	500 000	500 000
474 225	235 175	Gjeld til kredittinstitusjoner	8,14	470 000	230 000
1 134 383	885 281	Sum langsiktig gjeld		1 130 158	880 106
<i>Kortsiktig gjeld</i>					
2 738	1 345	Gjeld til kredittinstitusjoner		0	0
38 857	62 775	Leverandørgjeld		38 539	61 788
33 818	28 085	Skyldig offentlige avgifter		33 685	28 085
61 108	18 822	Betalbar skatt	9	61 108	18 780
25 000	10 884	Utbytte	15	25 000	10 884
15 534	20 154	Annen kortsiktig gjeld	12,13	15 490	20 106
177 055	142 065	Sum kortsiktig gjeld		173 822	139 643
1 311 438	1 027 346	Sum gjeld		1 303 980	1 019 749
1 934 678	1 640 550	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		1 927 192	1 632 720

Vågå, 31. desember 2018

30. april 2019

Grete Sjørgard
styreleder

Arnulf Furuheide
nestleder

Steinar Jørandstad
styremedlem

Tronn Flittie
styremedlem

Lene Sørbråten
styremedlem

Inge Torkveen
styremedlem

Tore Båtstad
styremedlem

Hans Kolden
Adm.dir.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Konsern				Morselskap	
2018	2017		Note	2018	2017
Operasjonelle aktiviteter					
106 191	81 545	Resultat før skattekostnad		106 447	81 350
-18 004	-24 335	Periodens betalte skatt	9	-17 962	-24 335
-3 048	-1 302	Forskjeller i pensjonsmidler/-forpliktelser		-3 048	-1 302
0	0	Tap/-gevinst v/salg av anleggsmidler		0	0
28 635	26 888	Avskrivninger	5	27 981	26 234
-44 065	79 477	Endring i varelager, kundefordringer, leverandørgjeld	2	-43 554	78 686
396	5 853	Endring i andre tidsavgrensinger	12	315	6 141
70 105	168 126	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		70 179	166 774
Investeringsaktiviteter					
1 017	18 728	Endring kortsiktige plasseringer	7	1 017	18 728
0	0	Salg av varige driftsmidler	5	0	0
-275 161	-47 388	Kjøp av varige driftsmidler	5	-274 572	-46 356
0	-312 866	Endring anlegg under utførelse	5	0	-312 866
-43 743	-10 203	Endring langsiktig fordring		-43 743	-10 203
-317 887	-351 729	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-317 298	-350 697
Finansieringsaktiviteter					
-950	-950	Nedbetaling av langsiktig gjeld	8	0	0
240 000	230 000	Opptak av gjeld	8	240 000	230 000
1 393	630	Endring trekk kassakreditt		0	0
-10 664	-12 510	Utbetaling av utbytte	15	-10 884	-12 510
229 779	217 170	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		229 116	217 490
Kontanter og kontantekvivalenter					
-18 003	33 567	Netto endring		-18 003	33 567
74 679	41 112	Beholdning ved periodens begynnelse	11	74 679	41 112
56 676	74 679	Beholdning ved periodens slutt	11	56 676	74 679

NOTE 1

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge. Alle beløp er i hele tusen kroner.

Konsernregnskap

AS Eidefoss eier 100% av Otta Biovarme AS. Konsernregnskap for 2018 omfatter morselskapet AS Eidefoss og datterselskapet Otta Biovarme AS. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

AS Eidefoss eier 50% av Nedre Otta DA som bygger ut Nedre Otta Kraftverk. Investeringen er behandlet som Felles kontrollert virksomhet og er både i selskapsregnskapet og konsernregnskapet innarbeidet etter bruttometoden. Rosten Kraftverk er organisert som sameie og AS Eidefoss sin eierandel på 28% er også innarbeidet etter bruttometoden både i selskapsregnskapet og konsernregnskapet. I forbindelse med utbyggingen ble det inngått utbyggingsavtaler med vertskommunene slik at disse har en uttaksrett og plikt på henholdsvis 3,5%-poeng av Eidefoss sin andel av Rosten Kraftverk og 3%-poeng av Eidefoss sin andel av Nedre Otta Kraftverk. Dette er hensyntatt i presentasjonen av Eidefoss sin investering i kraftverkene i både selskaps- og konsernregnskapet.

Der ikke annet er nevnt i notene, er disse like for konsernet og morselskapet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Finansielle eiendeler

Finansielle anleggsmidler er vurdert til kostpris. Omløpsmidler av aksjer og obligasjoner som inngår i handelsporteføljen vurderes til markedsverdi i regnskapet. Verdiendringer resultatføres løpende og presenteres som netto finansinntekt eller finanskostnad i resultatregnskapet. Finansielle plasseringer i aksje- og obligasjonsmarkedet er pr 31.12.2018 definert som kortsiktige og verdsettes til virkelig verdi over resultatet.

Egne investeringsarbeider

Aktivering av egne investeringsarbeider er vurdert til direkte lønn og materialkostnader samt andel felleskostnader og er ført som reduksjon av personalkostnader og andre driftskostnader.

Varer

Lager av nettmateriell er vurdert til gjennomsnittlig anskaffelseskost. Beholdning av el-sertifikater er vurdert til laveste verdi av beregnet kostpris og markedets verdsettelse pr 31.12.

Vannmagasinbeholdninger

Vesentlige endringer i vannmagasinbeholdninger gjennom året vil indirekte påvirke regnskapsresultatet. Vannmagasinbeholdninger balanseføres ikke, jfr. note 2.

Pensjonskostnader

Ytelsesbaserte pensjonsordninger, vurderes til nåverdien av de framtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og actuarielle forutsetninger (actuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Selskapet innførte innskuddsordning for alle nyansatte fra desember 2016 og lukket den ytelsesbaserte ordningen. For den innskuddsbaserte planen betaler bedriften et årlig avtalt innskudd til den ansattes pensjonsordning, og risikoen for framtidig avkastning påhviler den enkelte ansatte. Når innskuddene er betalt gjenstår ingen ytterligere betalingsforpliktelser knyttet til innskuddspensjonen, og det foreligger ingen pensjonsforpliktelse å balanseføre. Pensjonskostnaden for innskuddsplanen vil være lik periodens innskudd til de ansattes pensjonssparing.

Reguleringer

AS Eidefoss er deltager i Glommens og Laagens Brukseierforing (GLB). Foreningen har til formål å forestå vassdragsreguleringer og på annen måte ivareta medlemmenes interesser i vassdragene. Medlemmene betaler kontingent etter stemmeandel og yter investerings- og driftstilskudd til de aktuelle reguleringer. AS Eidefoss har et stemmeantall i GLB som tilsvarer en eierandel på 3,85 %.

Driftsinntekter og driftskostnader

Konsernets driftsinntekter består hovedsakelig av salg av kraft i engros- og forbruksmarkedet og linjeleie. Inntektsføringen foretas når kraften er levert og risikoen har gått over til kjøper. Inntekter fra regional- og distribusjonskomponenter inntektsføres i henhold til vedtatt inntektsramme fra NVE. Andre salg av varer og tjenester inntektsføres når varen eller tjenesten er levert og risikoen gått over til kjøper. Renteinntekter inntektsføres når de er opptjent.

El-sertifikater

Selskapet har en forpliktelse til å levere el-sertifikater ved kraftsalg. Forpliktelsen gjøres opp ved levering av el-sertifikater 1. april i påfølgende år. Måling av forpliktelsen er basert på kostpris på el-sertifikater i beholdning, justert for kjøp og «bruk» av sertifikat gjennom året.

Selskapet får tildelt el-sertifikater for ny produksjon i kraftverkene Rosten, Smådøla, Midtre Tesse og Eidefossen. Produserte el-sertifikater verdsettes til markedspris og dekker i første omgang opp selskapets forpliktelse i forbindelse med kraftsalg. Overskytende el-sertifikater omsettes i markedet. Beholdning utover forpliktelsen framstår i balansen som beholdning.

Om forpliktelsen til å levere el-sertifikater er høyere enn beholdning av el-sertifikater vil overskytende forpliktelse presenteres som gjeldspost i balansen.

Konsesjonskraft

Selskapet er forpliktet til å levere konsesjonskraft til regulerte priser som vanligvis er lavere enn markedspriser. Leveranse av konsesjonskraft til faktiske priser bokføres fortløpende som driftsinntekter.

Erstatninger

Årlige erstatninger til grunneiere i tilknytning til vassdragsutbygging kostnadsføres fortløpende. Erstatningsbeløpene er delvis faste og uavhengig av driften av kraftanleggene og delvis basert på selskapets beregnede selvkost, og følger av selskapets konsesjonsbetingelser.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten utgjør 0,7% av en beregnet eiendoms-skattetakst. Eiendomsskattetakstgrunnlaget for kraftverk utgjør det høyeste av en nåverdi basert bl.a. på kraftanleggets normerte inntekter, og en alternativ verdi basert på kraftanleggets gjennomsnittlige produksjonsevne multiplisert med en minimumssats på 0,95 kr/kWh, begrenset oppad til en maksimumssats på 2,74 kr/kWh.

I de tilfeller kraftanleggets eiendomsskattegrunnlag baseres på kraftanleggets nåverdi, vil eiendomsskattegrunnlaget variere med de normerte inntektene.

Eiendomsskattegrunnlaget for nett-/fiberanlegg er en skattetakst utarbeidet av hver enkelt kommune.

Eiendomsskatt er i resultatregnskapet presentert som driftskostnad.

Valuta

Kraftkontrakter for kjøp/salg over Nord Pool blir handlet i Euro. Kontraktene blir bare delvis valutasikret og er derfor eksponert for noe valutarisiko. For å redusere valutarisikoen er det foretatt en valutabytteavtaler som motpost til opptatte lån i NOK. Som motpost til sikringene bygges det opp en portefølje bestående av finansielle plasseringer og kontanter i Euro som verdsettes til avtalt valutakurs i henhold til reglene om sikringsbokføring. Balanseposter i utenlandsk valuta er for øvrige poster vurdert til balansedagens kurs.

Renter byggelån

For større investeringer med lang tilvirkningstid er renter balanseført som en del av anskaffelseskost. Rentene er beregnet tilsvarende effektiv rente av selskapets lån opptatt i obligasjonsmarkedet justert for effekten av inngåtte rentebytteavtaler.

Finansiell markedsrisiko

Selskapet benytter seg av finansielle instrumenter i forbindelse med styringen av finansiell risiko.

Renterisiko oppstår på kort og mellomlang sikt som et resultat av at deler av konsernets gjeld har flytende rente. Kontantstrømmene fra rentebytteavtalene sammenstilles med rentebetalingene knyttet til langsiktige lån. Rentebytteavtalene balanseføres ikke.

Skatt

AS Eidefoss er underlagt ordinær skattlegging av overskudd med 23%, grunnrenteskatt etter spesielle regler med 35,7% og naturressursskatt etter 1,3 øre/kWh av gjennomsnittsproduksjonen for de siste 7 år.

Utsatt skatt/skattefordel for selskapsskatt og grunnrenteskatt er balanseført. Ved beregning av utsatt skatt pr 31.12.2018 er de gjeldende skattesatsene for 2019 benyttet, henholdsvis 22% for selskapsskatt og 37 % for grunnrenteskatt. Jfr. for øvrig note 9.

Med utgangspunkt i det enkelte kraftverk beregnes salgsinntektene ut fra årets timesoppløste spotmarkedspriser multiplisert med produksjonen i tilhørende tidsavsnitt med unntak av konsesjonskraft og visse nærmere bestemte kontrakter. Gevinst ved salg av driftsmidler som benyttes i kraftproduksjonen, medtas. Tap ved salg av driftsmidler, skattemessige avskrivninger samt øvrige kostnader tilordnet kraftverket fratrekkes som for overskuddsskatten. Dessuten gis det fradrag for en friinntekt beregnet ut fra skattemessig verdi på driftsmidlene multiplisert med en normrente.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden.

NOTE 2

Lagerbeholdning

Konsern			Morselskap	
2018	2017		2018	2017
6 973	8 080	Lager materiell	6 973	8 080
222	80	Lager olje/diesel	91	35
12 865	990	El.sertifikat	12 865	990
20 061	9 150		19 929	9 105

Lager materiell er vurdert til inntakskost redusert for ukurans med 4.351 (3.854). Beredskapslager er inkludert med 1.256 (1.256).

Magasinbeholdninger

	2018	2017
Produksjon		
Årets produksjon	474,4 GWh	395,8 GWh
Midlere årsproduksjon	381,4 GWh	380,2 GWh
Beholdning		
1.1.	86,8 GWh 68 %	87,1 GWh 68 %
31.12.	92,2 GWh 60 %	86,8 GWh 60 %
Midlere siste 10 år	91,4 GWh 63 %	91,2 GWh 64 %

Magasinbeholdninger/ -endringer er ikke innarbeidet i regnskapet.

NOTE 3

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

	2018	2017
Lønninger	61 414	59 904
Arbeidsgiveravgift	4 248	5 774
Pensjonskostnader	7 844	9 514
Andre tidsavgrensninger	-881	-1 084
Andre ytelser	4 099	2 816
-Aktivert lønn	-23 986	-30 919
Sum	52 738	46 005
Antall årsverk pr 31.12. (fast ansatte)	85	87
Antall lærlinger pr 31.12.	7	4

Ytelser til ledende personer

Konsern			Morselskap	
2018	2017		2018	2017
		Daglig leder		
1 283	1 261	Lønn	1 283	1 261
8	16	Annen ytelse	8	16
186	186	Pensjonsutgifter	186	186
		Styret		
425	449	Honorar	394	414
		Revisor		
273	299	Lovpålagt revisjon	249	276
23	24	Andre attestasjonstjenester	23	24
24	14	Andre tjenester utenfor revisjonen	24	14

Beløpene er eksklusive mva.

NOTE 4

Pensjonskostnader

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelsesordningene gir rett til definerte framtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom Kommunal Landspensjonskasse.

Selskapet innførte innskuddsordning for alle nyansatte fra desember 2016. Ved overgangen valgte en andel av selskapets ansatte en frivillig overgang til innskuddsordningen. De resterende ansatte fortsetter i ytelsesordningen, og ordningen er lukket for nye ansettelser.

De påløpte pensjons- og AFP-forpliktelsene er beregnet etter gjeldende norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader, NRS 6. Med hensyn til dødelighet og uførhet mv er det benyttet forutsetningene i KLPs forsikringstekniske beregningsgrunnlag.

Netto pensjonskostnad

	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	5 358	5 818
Rentekostnad av pensjonsforpliktelse	4 790	5 156
Avkastning av pensjonsmidler	-6 538	-5 520
Administrasjonskostnad	547	472
Resultatført aktuarielt tap	1 504	1 767
Arbeidsgiveravgift	399	569
Resultatført planendring	0	0
Ansattes egenandel	-762	-770
Premie innskuddsordning inkl. arb.g.avg.	2 546	2 022
	7 844	9 514

Netto pensjonsforpliktelse/-midler

	2018	2017
Beregnete pensjonsforpliktelser pr. 31.12	202 662	196 708
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr. 31.12	-166 174	-158 076
Arbeidsgiveravgift	3 503	3 708
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-39 117	-38 480
Arbeidsgiveravgift på ikke res.f.estimatavvik	-3 816	-3 754
Netto pensjonsforpliktelse (-midler)	-2 942	106

Økonomiske forutsetninger:

Parametre i %	2018	2017
Forventet avkastning på fondsmidler	4,3	4,1
Diskonteringsrente	2,6	2,4
Forventet lønnsvekst	2,75	2,5
Årlig vekst i G	2,25	2,5
AFP uttak	36 %	36 %
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE

Medlemsstatistikk (pr 31.12.)

Antall	2018	2017
Aktive	53	54
Oppsatte	94	94
Pensjonister	89	89

NOTE 5

Varige driftsmidler

Morselskap	Bygg mv.	Produksjon	Nett	Tele	Annet	Anlegg u utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01	31 927	381 080	643 188	80 456	66 010	496 965	1 699 625
+Tilgang	0	258 373	21 568	11 943	4 503	226 964	523 351
- Avgang	0	0	-36 386	0	-1 636	-248 527	-286 549
Anskaffelseskost 31.12.	31 927	639 453	628 370	92 398	68 877	475 403	1 936 428
Akk. av- og nedskrivninger 1.1.	16 789	117 384	366 176	15 791	47 642	4	563 780
Årets avskrivninger	443	7 065	12 650	3 542	4 277	0	27 981
Akk. avskrivninger avgang	0	0	-36 386	0	-1 383	0	-37 769
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	17 232	124 449	342 440	19 333	50 536	4	553 992
Bokført verdi 31.12.	14 695	515 004	285 930	73 065	18 341	475 399	1 382 436
Prosentsats for ordinære avskrivninger	0 - 2	0 - 4	3 - 6,7	4	10 - 33,3	0	

I balanseverdien for Produksjon inngår andeler i Glommens og Laagens Brukseierforening. Avskrivningsplanene er lineære for alle kategorier.

Av posten Anlegg under utførelse består MNOK 424,7 av AS Eidefoss sin andel av investeringene foretatt i Nedre Otta DA. Øvrige prosjekt under utførelse er blant annet ny linje til Nedre Otta Kraftverk.

Selskapet har inngått avtaler om leie av biler og maskiner med løpetid på 3 år. Årlig leie av ikke balanseførte biler og maskiner er i 2018 bokført med 90 (103). Byggelånsrenter for 2018 er aktivert med 14.873 (13.880). Immaterielle eiendeler 179 bestående av engangstløsninger avskrives over 40 år.

Konsern	Bygg mv.	Produksjon	Nett	Tele	Annet	Anlegg u utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01	62 195	381 080	643 188	80 456	66 926	496 965	1 730 809
+Tilgang	0	258 373	22 153	11 943	4 503	226 964	523 936
- Avgang	0	0	-36 386	0	-1 636	-248 527	-286 549
Anskaffelseskost 31.12.	62 195	639 453	628 955	92 398	69 793	475 403	1 968 197
Akk. av- og nedskrivninger 1.1.	40 198	117 384	366 176	15 791	48 504	4	588 051
Årets avskrivninger	1 074	7 065	12 650	3 542	4 299	0	28 635
Akk. avskrivninger avgang	0	0	-36 386	0	-1 383	0	-37 769
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	41 272	124 449	342 440	19 333	51 420	4	578 917
Bokført verdi 1.1	21 997	263 696	277 012	64 664	18 422	496 961	1 142 759
Bokført verdi 31.12.	20 923	515 004	286 515	73 065	18 373	475 399	1 389 284
Prosentstørrelse for ordinære avskrivninger	0 - 2	0 - 4	3 - 6,7	4	10 - 33,3	0	

NOTE 6

Spesifikasjon av regnskapsposter

Konsern		Øvrige driftskostnader	Morselskap	
2018	2017		2018	2017
9 411	6 953	Forbruk av materiell og utsyr, reparasjon, vedlikehold	9 052	6 667
10 297	9 442	Eiendomsskatt	10 230	9 375
4 235	5 277	Datamateriell og -lisenser	4 235	5 277
7 664	6 443	Innleide tjenester	6 603	5 732
2 976	2 969	Konsesjonsavgifter	2 976	2 969
3 325	2 789	Diverse kontor og administrasjonskostnader	3 805	3 050
1 250	1 121	Reise og møtekostnader	1 250	1 121
3 289	2 486	Fallrettsleie og utbyggingsavtaler	3 289	2 486
1 089	1 177	Kontingenter mv.	1 089	1 177
2 997	2 564	Driftskostnader biler og maskiner	2 997	2 564
309	-10	Tap på krav	309	-10
2 134	1 693	Forsikringer og erstatninger	2 087	1 656
827	955	Honorarer	804	932
799	868	Markedsføring og sponsing	799	868
1 049	714	Andre driftskostnader	992	708
51 651	45 441		50 518	44 572

Konsern		<i>Andre finansinntekter</i>	Morselskap	
2018	2017		2018	2017
-2 611	-5 730	Netto realisert tap/gevinst aksjer og obligasjoner	-2 611	-5 730
1 602	33 536	Netto urealiserte tap og gevinster aksjer og obligasjoner	1 602	33 536
0	68	Renteinntekter finansielle plasseringer	0	68
467	4 668	Agiogevinst	467	4 668
1 671	684	Andre rente- og finansinntekter	1 671	684
1 130	33 226		1 130	33 226

Konsern		<i>Andre finanskostnader</i>	Morselskap	
2018	2017		2018	2017
27 571	16 034	Renter obligasjonslån inklusive rentesikring	27 571	15 655
2 920	5 773	Renter og provisjon bankfinansiering	2 608	5 773
3 925	3 770	Renter ansvarlig lån	3 925	3 770
0	1 785	Agiotap	0	1 785
-14 873	-13 880	Aktiverte rentekostnader	-14 873	-13 880
938	928	Andre rente og finanskostnader	874	928
20 481	14 410		20 105	14 031

NOTE 7

Aksjer, obligasjoner m.m.

Selskapets plasseringer består av kombinerte rente og aksjefond og kan realiseres på kort tid. I tråd med Eidefoss sin investeringsstrategi, er alle investeringer i markedsbaserte aksjer og obligasjoner behandlet som omløpsmidler.

Aksjer i andre selskaper, ansvarlige lån og pensjonsmidler klassifiseres som anleggsmiddel så sant investeringen ikke forfaller eller selskapet ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Datterselskapet Otta Biovarme AS' forretningskontor er på Otta. Egenkapital i selskapet pr 31.12. er 589 (795) og årets resultat er -206 (195).

AS Eidefoss eier 50% av Nedre Otta DA. Nedre Otta DA ble stiftet 22.12.2016 og har forretningskontor i Vågå. AS Eidefoss sin andel av selskapets egenkapital pr 31.12. utgjør 440 615 og andel av resultatet utgjør 60 (-111). Investeringen er vurdert og presentert etter bruttometoden både i selskapsregnskapet og konsernregnskapet.

Finansielle anleggsmidler:

Konsern					Morselskap	
2018	2017		Eierandel	Kostpris	2018	2017
0	0	Otta Biovarme AS	100 %	6 592	561	392
59 381	16 232	Utlån vertskommuner *)			59 381	16 232
0	50	Kunnskapsstugu AS	12,50 %	50	0	50
50	50	Trønderkraft AS	5,88 %	50	50	50
11 323	11 323	Eidsiva Bredbånd AS	1,57 %	18 200	11 323	11 323
2 942	0	Pensjonsmidler			2 942	0
3 461	2 986	Egenkapitalandel KLP		3 461	3 461	2 986
77 157	30 641	Sum finansielle anleggsmidler			77 718	31 033

*) Se note 16 Nærstående parter

Finansielle omløpsmidler:

Konsern					Mor	
2018	2017				2018	2017
109 656	114 540	Aksjer i aktiv forvaltning			109 656	114 540
218 795	214 928	Obligasjoner i aktiv forvaltning			218 795	214 928
328 451	329 468	Sum finansielle omløpsmidler			328 451	329 468

Anskaffelseskost for finansielle omløpsmidler er 269.102 (266.939).

NOTE 8

Pantstillelser

Konsern					Morselskap	
2018	2017				2018	2017
		Gjeld sikret ved pant o.l.:				
6 963	6 520	Gjeld til kredittinstitusjoner			0	0
		Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for egen gjeld:				
3 980	3 425	Bygg mv			0	0
2 837	3 434	Nett			0	0
32	55	Annet			0	0
6 849	6 914				0	0

NOTE 9

Skatter

Skattekostnaden består av betalbar skatt, som er beregnet på grunnlag av selskapets skattemessige inntekt og utsatt skatt/skattefordel.

Betalbar skatt består av skatt på alminnelig inntekt, som beregnes på grunnlag av skattepliktig resultat knyttet til selskapets samlede aktiviteter, naturressursskatt og skatt på grunnrenteinntekt

Naturressursskatt

Naturressursskatt beregnes for hvert enkelt kraftverk ut fra gjennomsnittlig kraftproduksjon de 7 siste år. Naturressursskatten kan utlignes mot ordinær overskuddsskatt. I den grad overskuddsskatten ikke er tilstrekkelig til å dekke utlignet naturressursskatt, blir den framført med rente for utligning senere år.

Grunnrenteskatt

Grunnrenteskatten knytter seg til det enkelte kraftverk, men framførbar negativ grunnrenteinntekt kan utlignes mot betalbar grunnrenteinntekt i andre kraftverk. Beregningene av driftsresultatet framgår av egne forskrifter.

Betalbar grunnrenteskatt utgjør 35,7% (34,3%) av beregnet grunnrenteinntekt.

Betalbar grunnrenteskatt vil i utgangspunktet være stigende over kraftverkets levetid i det effekten av friinntekten reduseres etter hvert som kraftverket avskrives.

Skattekostnaden i resultatregnskapet for grunnrenteskatt består av betalbar grunnrenteskatt og endring utsatt skatt/skattefordel.

Midlertidige forskjeller som inngår i utligningen:

Beløp i hele tusen kroner	Inntektsskatt		Grunnrenteskatt	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Kundefordringer	-1 336	-1 466		
Avskrivbare anleggsmiddel	110 065	61 522	-18 706	-27 590
Varebeholdning	-3 095	-2 481		
Elsertifikater	-3 876	-2 009		
Andre avsetninger	0	-1 823		
Gevinst- og tapskonto	455	555		
Pensjonsforpliktelse	2 942	-106		
Akkumulert merinntekt	-16 766	-7 499		
Agio ved sikringsbokføring	-10 760	-7 167		
Grunnlag utsatt skatt	77 629	39 526	-18 706	-27 590

Beregning utsatt skattefordel	Inntektsskatt		Grunnrenteskatt	
22% utsatt skattefordel selskapsskatt - (23%)	17 078	9 091		
37% utsatt skattefordel grunnrente (35,7%)			-6 921	-9 850
Netto utsatt skattefordel	17 078	9 091	-6 921	-9 850
Årets endring utsatt skatt	7 987		2 928	
			10 915	

Inntektsskatt

Årets grunnlag for inntektsskatt framkommer slik:	2018	2017
Regnskapsmessig resultat før skatt	106 448	81 350
Fritaksmetoden aksjer m.v.	1 009	-18 292
Andre permanente forskjeller	830	731
Økning/reduksjon midlertidige forskjeller	-38 103	-28 713
Årets grunnlag for overskuddsskatt	70 184	35 076
Årets betalbare overskuddsskatt 23% (24%)	16 142	8 418

Naturressursskatt

	2018	2017
Årets naturressursskatt, grunnlag MWh	319 697	306 953
å 1,3 øre/kWh	4 156	3 990

Årets grunnlag for grunnrenteskatt framkommer slik:

	2018	2017
Inntekter	181 055	87 526
Driftskostnader produksjon	35 234	44 481
Skattemessige avskrivninger driftsmidler	13 766	10 137
Friinntekt	5 958	2 460
Sum fradrag	54 958	57 078
Grunnlag grunnrenteskatt	126 097	30 448
Årets grunnrenteskatt 35,7% (34,3%)	45 017	10 444

Spesifikasjon av årets skattekostnad:

	2018	2017
Betalbar naturressursskatt	4 156	3 990
+ Betalbar inntektsskatt fratrukket naturressursskatt	11 986	4 428
- Skatt av konsernbidrag	-51	0
+ Betalbar grunnrenteskatt	45 017	10 444
Sum betalbar skattekostnad	61 108	18 862
+ Justering skatt tidligere år	-868	-58
+ Skatt av konsernbidrag	51	0
Endring utsatt skatt	10 915	9 406
Sum skattekostnad i resultatregnskap	71 206	28 210
Faktisk inntektsskattesats	66,9 %	34,7 %

Skattenoten inneholder kun beregning av skatt og utsatt skatt for morselskapet. Årets skattekostnad i datterselskapet Otta Biovarme AS er -51 og utsatt skattefordel pr 31.12.2018 på 1.503 (1.555) er ikke balanseført. Grunnlaget for utsatt skattefordel består av skattemessige merverdier blant annet på grunn av regnskapsmessig nedskrivning.

Mer-/mindreinntekt	2018	2017
Årets inntektsramme	95 456	86 020
Korrigering inntektsrammen tidligere år	761	0
KILE	-11 055	-3 942
Kostnader fra overliggende nett	58 377	47 937
Eiendomsskatt	3 966	3 011
Avvik avskrivning og avvik avskrivningsgrunnlag	3 933	2 540
Godkjent FOU kostnader	0	50
Tillatt inntekt	151 438	135 616
Faktisk inntekt	162 107	148 501
Beregnet mer(-)/mindreinntekt (+)	-10 669	-12 885

Årets bevegelser i mer-/mindreinntekt	2018	2017
Akkumulert mer(-)/mindreinntekt inklusive renter 01.01	-6 448	6 110
Årets mer(-)/mindreinntekt(+)	-10 669	-12 885
Årets renter mer(-)/mindreinntekt	-156	0
Korrigert mindreinntekt i NVE-vedtak	296	327
Akkumulert mer(-)/mindreinntekt inkl renter 31.12	-16 977	-6 448

Balanse - avkastningsgrunnlag	2018	2017
Sum driftsmidler etter fordeling 01.01	300 106	256 345
Sum driftsmidler etter fordeling 31.12	311 997	300 106
Gjennomsnittlig driftsmidler	306 052	278 226
1% påslag for netto arbeidskapital	3 061	2 782
Avkastningsgrunnlag	309 112	281 008
Avkastning (driftsresultat*100/avkastningsgrunnlag	2,20 %	4,28 %

Fjorårets tall er korrigert i henhold til innlevert og godkjent rapport til NVE.

NOTE 10

Aksjekapital

Aksjekapitalen er på 12 000 fordelt på 12 000 aksjer.

Aksjonærer	Antall aksjer	Stemmerett
Vågå kommune	2 400	20 %
Sel kommune	2 400	20 %
Dovre kommune	2 400	20 %
Lesja kommune	2 400	20 %
Lom kommune	2 400	20 %

NOTE 11

Bundne midler

I posten Bankinnskudd mv. inngår bundne midler slik:

	2018	2017
Sikkerhet for inntrukne skattetrekkmidler	2 985	2 716

Som sikkerhetsstillelse overfor Statnett er det stillet en bankgaranti på MNOK 5.

NOTE 12

Virksomhetsområder

Etter Energiloven og forskrifter til denne får monopoldelen av selskapet - nettvirksomheten - fastlagt en inntektsramme fra NVE hvert år. Dette representerer rammen for hva nettvirksomheten kan ta inn i inntekter for det aktuelle året.

Mer- eller mindreinntekten beregnes ut fra om nettvirksomheten har tatt inn høyere nettinntekter enn rammen eller ikke. Merinntekt skal tilbakeføres til kundene gjennom endring av tariffene i påfølgende år. Mindreinntekt kan tilbakeføres til kundene gjennom endring av tariffene i påfølgende år.

Resultat nettdrift	2018	2017
Driftsinntekter	162 107	148 501
Årets mer(-)/mindreinntekt (+)	-10 669	-12 885
Driftskostnader	-144 633	-123 587
Driftsresultat	6 805	12 029

NOTE 13

Kraftforvaltning

AS Eidefoss har definert risikostrategi som skal bidra til å sikre avsetning av egen kraftproduksjon til en god og forutsigbar pris. I tillegg er det etablert interne retningslinjer for kjøp/salg av kraft i det fysiske og finansielle kraftmarkedet.

Det praktiseres sikringsbokføring for inngåtte finansielle kontrakter vedrørende vår kraftproduksjon, slik at effekten bokføres på leveringstidspunktet. Pr 31.12. er det balanseført 17.691 (-1.823) for kontrakter vedrørende framtidig kraftproduksjon.

Effekten av verdiendringen i selskapets trading portefølje bokføres fortløpende.

NOTE 14

Langsiktig gjeld

Gjeld som forfaller mer enn 5 år fram i tid:

Alle tall i NOK 1 000		Opprinnelig pålydende	Forfall lån	Aktuell rente	Rente-regulering	Gjeld pr 31.12.2018
Obligasjonslån	NO0010672470	300 000	06.03.2023	5,16 %	Fast	300 000
Obligasjonslån	NO0010721913	200 000	14.10.2026	4,10 %	Fast	200 000
Banklån	NiB	145 000	01.11.2033	Nibor 3M+margin		145 000
Avtalt låneramme i fm prosjektfinansiering		600 000	01.11.2020	Nibor 3M+margin		325 000
Ansvarlig lån		150 000		Statsobligasjonsrente +1%		150 000

Det forfaller ikke avdrag på noe av lånene i 2019.

For å oppnå ønsket eksponering i forhold til rente- og valutaendringer, benytter konsernet rentebytteavtaler for å regulere rentebindingen (durasjonen) i låneporteføljen. Pr 31.12.2018 har selskapet inngått følgende rente- og valutabytteavtaler:

Type sikring	Beløp	Oppstart	Forfall	Betaler	Mottar		
Rentebytteavtale	300 000	06.03.2014	06.03.2023	Nibor 3M + 1,85%	5,16 %		
Rentebytteavtale	250 000	06.03.2018	06.03.2029	Fast 3,6%	Nibor 3M		
Rentebytteavtale	200 000	02.01.2019	03.04.2034	Fast 2,278%	Nibor 3M		
Rentebytteavtale	100 000	02.01.2019	03.04.2034	Fast 2,3065%	Nibor 3M		
Valutabytteavtale	200 000	14.10.2015	14.10.2026	EUR 23.323	2,93 %	NOK 200.000	4,10 %
Valutabytteavtale	200 000	02.01.2019	02.01.2034	EUR 20.320	1,48 %	NOK 200.000	2,28 %
Valutabytteavtale	100 000	02.01.2019	02.01.2029	EUR 9.988	1,48 %	NOK 100.000	2,31 %
Valutabytteavtale	250 000	06.09.2018	06.03.2036	EUR 26.375	2,79 %	NOK 250.000	3,60 %
Rentebytteavtale *)	3 000		02.02.2023	Fast 5,5%	Nibor 3M		
Rentebytteavtale *)	6 000		31.12.2026	Fast 4,7%	Nibor 3M		

Spotprisen notert i Euro hos Nordpool er grunnlaget for Eidefoss inntekter ved salg av kraft. Med bakgrunn i at vesentlige deler av inntekten er basert på gjeldende kurs mellom EURO og NOK, har selskapet inngått valutabytteavtaler knyttet til sin finansiering med tilsammen 750 000. Valutabytteavtalene behandles som regnskapsmessig sikring. Valutabytteavtalene er ikke regnskapsført, men holdes «off balance». Pr 31.12.18 har selskapet en portefølje bestående av finansielle plasseringer og kontanter for totalt 8 165 EUR (5 664 EUR) som er verdsatt til NOK 8,6306 (8,5750). Balanseført verdi er 70.476 (48 571). Dersom denne porteføljen hadde vært vurdert til dagskurs pr 31.12. ville balanseført verdi vært 81.228 (55 738). Virkelig verdi av inngåtte valutabytteavtaler pr 31.12. er en forpliktelse på 82.555 (40.557).

Selskapet har inngått rentebytteavtaler som behandles som regnskapsmessig sikring og er holdt «off balance». Pr 31.12. er virkelig verdi av disse avtalene en forpliktelse på 29.253 (37.791).

I tillegg har selskapet valutaterminkontrakter som behandles som regnskapsmessig sikring og er holdt «off balance». Pr 31.12. er virkelig verdi av disse kontraktene en forpliktelse på 6.483 (6.880).

Balanseposter i utenlandsk valuta er for øvrige poster vurdert til balansedagens kurs.

Ansvarlig lån

Ansvarlig lån fra eierkommunene ble opprettet fra 01.07.2003. Lånet forrentes etter rentesats knyttet opp mot renten på 10-årig statsobligasjon beregnet av Norges Bank ved årets slutt med et påslag på 1,0%-poeng, for 2018 2,62% (2,51%) p.a.

Lånet skal tidligst i 2033 kunne tilbakebetales etter generalforsamlingens nærmere beslutning med vedtektsbestemt flertall, helt, delvis eller avdragsvis. Ved aksjeoverdragelse skal lånet overdras til ny aksjonær.

Ansvarlig lån står tilbake for andre kreditorer selskapet måtte ha.

NOTE 15

Egenkapital

Morselskap	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Egenkapital 1.1.	12 000	107 382	493 589	612 971
Årsoverskudd			35 242	35 242
Avsatt til utbytte			-25 000	-25 000
Egenkapital 31.12.	12 000	107 382	503 831	623 213

Konsern	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Egenkapital 1.1.	12 000	107 382	493 823	613 205
Årsoverskudd			35 036	35 036
Avsatt til utbytte			-25 000	-25 000
Egenkapital 31.12.	12 000	107 382	503 859	623 241

NOTE 16

Nærstående parter

AS Eidefoss har pr 31.12 registrert følgende transaksjoner og mellomværende med konsernselskaper:

Konsernomsetning og fordringer/gjeld	2018	2017
Salg av tjenester	1 181	681
Kjøp av tjenester		-11
Netto konsernomsetning	1 181	670
Kortsiktig konserngjeld (+)/fordring (-)	-220	0
Leverandørgjeld (+)/fordring (-)	-165	-238
Sum gjeld (+) / fordring (-)	-385	-238

AS Eidefoss har finansiert vertskommunenenes uttaksrett og -plikt i Rosten Kraftverk og Nedre Otta Kraftverk. Selskapet har en fordring på Sel kommune og dets heleide selskap Sel Kraft AS på til sammen 46.653 og på Vågå kommune 13.728. Finansieringen inkluderer byggelånsrenter og er for 2018 rentebelastet med en rentesats på 3,49% p.a. Sel kraft AS er for Rosten Kraftverks driftsperiode belastet med 873, tilsvarende 3,49% p.a..

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i AS Eidefoss

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for AS Eidefoss som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, samt å følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Lillehammer, 30. april 2019
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Rune J. Baukhol
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"[™] - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Rune Johannes Baukhol

Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: 9578-5999-4-1261839

IP: 77.106.xxx.xxx

2019-04-30 05:36:12Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er læst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>